

VII. Nyári kutatótábor július 27- augusztus 11.

A Hírmondó a Bába és Társai Kft. Nyomdájában készült.
A kft. a nyomtatást és a fűzést ingyenesen biztosítja
részünkre

internetpartnerünk a

SZKBE Hírmondó
14. szám

Kiadja a Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület
6720 Szeged, Kígyó u. 2. I/10 Tel.: 06 62/ 452-106 vagy 60/ 458-321

Levélcím: 6701 Szeged, Pf. 1269

E-mail: szkbe@szkbe.hu

Honlap: www.szkbe.hu

Szerkesztő: Gila Csaba

Felelős kiadó: Tarnai Tamás /20 910 7762/

HÍRMONDÓ

A Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület időszaki kiadványa

14. szám

2002. május 6.

A TARTALOMBÓL

Hírek, információk

Rövid hírek

Túrák

Nyári tábor 2002 július 27- augusztus 11.

Új eredmények a Trióban

Közgyűlési beszámoló

„Mecseki-agyagos” barlangászverseny

Egyéb publikációk

Új terem a Pietróban

Gortáni kaland

Gortáni

Gyerektúra a Zemplénben

Zöld oldalak

Esélyt a Földnek

Ami, az áprilisi 1-i számból kimaradt

AZ SZKBE ILLETÉKESEINEK ELÉRÉSI CÍMEI

Tarnai Tamás *elnök*, ügyvezető elnök

2234 Maglód, Majláth u. 44.

Munkahely: 5000 Szolnok, Ady E. út 26.

Tel: 20/ 910-7762 vagy 29/ 327-366

56/ 502-497

ttarnai@mol.hu

Kurunczi Edina *titkár*, irodavezető

6723 Szeged, Ortutay u. 2/a IX./26.

Tel.: 62/ 458-728

szkbe@szkbe.hu

Nédli Zsuzsanna *elnökségi tag*

7400 Kaposvár, Tókjai u. 28.

Értesítési cím: Eötvös kollégium

Tel.: 30/ 347-1071

nedlzs@yahoo.com

Raisz Péter *elnökségi tag*

6724 Szeged, Csongrádi sgt. 96/a

Tel.. 30/ 907-5701 vagy 62/ 548-795

pajsz@freemail.hu

Herbály Zita *elnökségi tag* TKNP HHGYSZ programvezető

6723 Szeged, Úrhajós u. 1. IX./54.

Tel.: 62/ 477-422

herbaly.zita@stud.u-szeged.hu

Szevéri Gabriella *elnökségi tag*

5672 Murony, Áchim L. u. 28.

Értesítési cím: Szeged, Herman Kollégium

neo31@freemail.hu

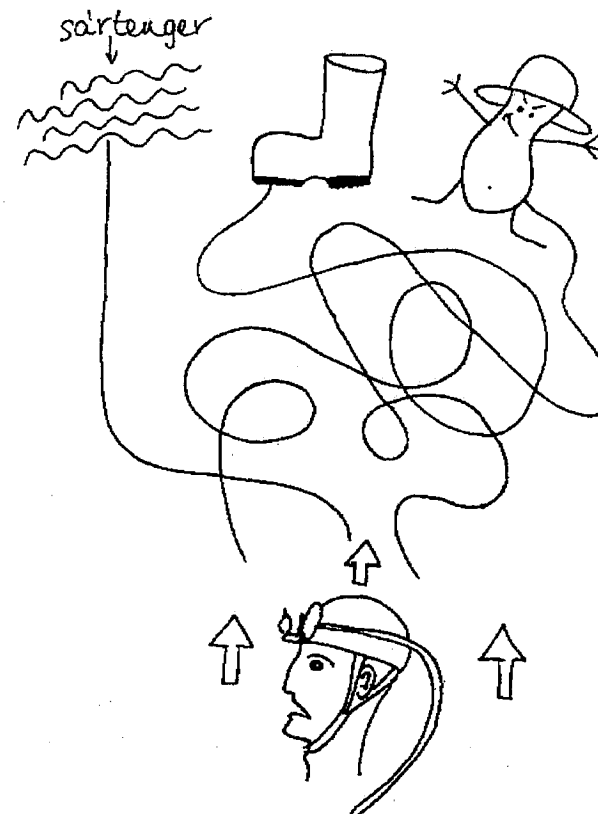
ÚTVESZTŐ JÁTÉK

-Keresd Fruzszi gumicsizmáját!

Kedves Kispajtások!

Vajon melyikötök találja meg az M.F.B. 5-ös szifonjában Fruzszi alámerült gumicsizmáját?

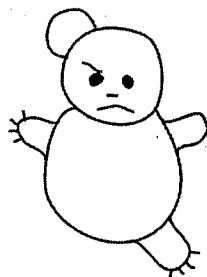
Vigyázat! Az út tele van veszélyekkel! Emitt Kulabá les rátok arcán ádáz vigyorral, amott meg a sár nyel el.

Jó szerencsét!

/Angyal Dorka/

7. Egészítsd ki a rajzot!

8. Ha egy test lefelé „a” gyorsulással mozog, akkor...

- A. ...leesik
- B. ...balesetet szenved, esetleg meghal
- C. Láttam tegnap egy sakk-szakkőr hirdetését
- E. ...a súlyerő: $F_s = m(g-a)$

9. Mit teszel, ha vért látsz?

- A. Kanyarítok egy szelet kenyeret.
- B. Kétségbe esek.
- C. Ájulást tettemek.
- D. Ellenőrzöm a vér sejtes alkotóinak arányát.

10. Miért szeretnél jelentkezni a tanfolyamra?

- A. Mert jópofa ötletnek tűnt
- B. Mert mindig is szerettem volna repülni
- C. Mert szeretnék szerepelni az RTL-klub műsoraiban
- D. Mert a múltkor bevettem egy levél C-vitamint, de nem történt semmi...

A kitöltött tesztek legkésőbb április 1.-ig juttassátok el nekem, Dorkának! Az értékelést követően egy válogatáson vehettek részt, amit a Trió-barlangban tartunk. A zsűri elnöke és egyben díszvendégünk Tarnai Tamás lesz, aki egy nosztalgia délután keretei között első barlangi bungie jumpingos élményeit eleveníti majd fel.

Minden érdeklődőt szeretettel várok!
A mielőbbi találkozásig vigyázzatok magatokra!

Gila Csaba ellenőrző bizottsági elnök
5520 Szeghalom, Péter András sor 20.
Értesítési cím: 6723 Szeged, Zöldfa u. 14 V/19.

Tel.: 66/ 371-139
Tel.: 62/ 466-882
gilacsab@freemail.hu

Kiss Viktor TKNP KÁISZ programvezető
7027 Paks, Szabadság u. 25
Értesítési cím: Szeged, Vajda u. 13/a III./11.

Tel.: 20/ 366-1132

Ország János tárgyi eszköz felügyeleti vezető
2400 Dunaújváros, Fáy András u. 11. VIII./1
Értesítési cím: 6720 Palánk 10. III/ 7.

Tel.: 30/ 351-2238 vagy 25/ 422-100
országj@freemail.hu

Barta Károly HFTKP programvezető
6723 Szeged, Szamos u. 6. IX./54.
Munkahely: SZTE Természeti Földrajzi Tanszék

Tel.: 62/ 465-726
Mh.: 62/ 544-317
barta@earth.geo.u-szeged.hu

Szöke Emília pályázati vezető

Értesítési cím: 6723 Szeged, Lomnici u. 31/a, III./8.

Tel.: 70/ 2468-000
szokeemilia@freemail.hu

Molnárné Kiss Ildikó könyvelő
6727 Szeged, Duna u. 11/a

Tel.: 62/ 457-988 vagy 30/ 275-5716

Ollai Róbert informatikus
Cím: 6723 Szeged, Lomnici u. 31/a III./8.

Tel.: 70/ 243-7113
lastmohican@freemail.hu

Vas Vilmos web designer
6723 Szeged, Ortutay u. 2/a IX./26.

Tel.: 62/ 458-728
vasvili@freemail.hu

RÖVID HÍREK

ÚJSÁGOK AZ IRODÁBAN

Március óta három újság aktuális számaival bővítjük a könyvtárunk kínálatát.

-A **Kukabúvár**, a Hulladék Munkaszövetség harcos környezet és természetvédő lapja, amiből rengeteg hasznos, érdekes vagy felhőborító információt tudhatunk meg hazánk környezeti állapotáról, a környezetvédelem jelenlegi helyzetéről.

-A **Földgömb**, igényes, szép kivitelű újság a Magyar Földrajzi Társaság gondozásában. Nem csak földrajzosoknak! Benne útleírások, értekezések, esszék szólnak hazánk és a távoli tájak, földrészek látnivalóiról, a földrajz és társtudományainak legújabb eredményeiről. Mindezt rengeteg kép teszi színessé.

-A **Mount Everest**, speciális, hegymászók, barlangászok és egyéb extrém sportokat űző emberek számára készült lap rengeteg képpel.

Az újságok nem kölcsönözhetők de az irodában olvashatók.

2002/I. FÉLÉV TAGDÍJFIZETÉS

Kérünk mindenkit, hogy az esedékessé vált 2002. első félévi tagdíjat lehetőség szerint minél előbb rendezze. A tagdíj összege 1300 Ft.

ALAPFOKÚ TANFOLYAM

Véget ért az alapfokú tanfolyam. A résztvevők közül 15 fő jelentkezett a vizsgára, amely egy elméleti kérdésekből álló feladatsorból és gyakorlati túrából állt. A vizsgán mindenki megfelelt. Eredményükhöz, kitartásukhoz gratulálunk!

TÚRAAJÁNLATOK

HÉTVÉGE A BIHARBAN (MÁJUS 17-20.)

Barlangos, túrázós Pünkösdi a Bihar-hegység peremén lévő Szegyesdi-völgyben. A völgy a hegység déli peremén található nem túl magasan és számtalan barlangjáról nevezetes. A barlangok viszonylag kényelmesen járhatók, különösebb tudást nem igényelnek. A völgy felső része szép szurdok. Igény szerint távolabbi látóponthoz is beiktathatunk.

A túra, sajnos, kocsihoz kötött, így előzetesen komoly egyeztetést igényel. Pillanatnyilag két kocsi van, valószínűleg teli. Érdeklődők vagy autót is próbáljanak szerezni vagy bízzanak benne, hogy üresedés lesz.

A szállás sátorban, a völgyben folyó patak partján. Benzinköltség kb. 3000 Ft lesz, más költség nincs.

Bővebb felvilágosítás: *Gila Csabától* (62/ 466-882)

INDUL A KÁRPÁTOK TÚRA

Ígéretemhez híven, idén nyáron elkezdem felfűzni a Kárpátok vonulatait. Elszánt társakat várok a kalandra! Déli-Kárpátokból a Szörényi-Érc-hegység és az Almás-hegység vidékét szeretném felfedezni. A Karas, Néra, Besunita szurdokvölgyek biztos nem maradnak ki. A túra kombinált lesz, közlekedünk gyalog, vonattal, busszal, stoppal stb.

Várható időpont: június legvégétől induló kb. 10 nap.

Sátor, sok kaja, kitartás, türelem, szükségeltetik.

Költségek: az odautazást és a helyi közlekedést kell fizetni.

Bővebb felvilágosítás: *Gila Csabától* (62/ 466-882)

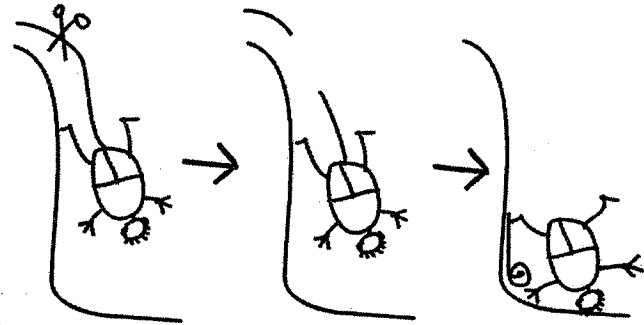
- defibrillátor
- 2-2 liter csoportazonos vér
- agykés
- 1-1 pár művégtag

A tanfolyamra való jelentkezést egy összevont személyiségi- témajártassági teszt kitöltése előzi meg, melynek beugró kérdései itt láthatók:

1. Milyen a személyiséged?

- A. Remek
- B. Csapnivaló
- C. Skizofrén vagyok

2. Mit látsz az alábbi képsorozaton ?

3. Mi az a gravitáció?

- A. Zuhanás
- B. Mondták a Spektrumon, de elfelejtettem.
- C. Jelöljük meg az „A”-t!
- D. Inkább mégsem szeretnék jelentkezni a tanfolyamra.

4. Mi a különbség a statikus és a dinamikus kötél között és meddig?

5. Hogyan befolyásolja a globális felmelegedés egy átlagos rozsomákcsalád életét?

6. Mi az a kilónyúton?

- A. A karabínerekre szokták írni
- B. Ilyen kis négyzet alakú izé, amibe belefér akár 5 darab is.
- C. Szerintem egy kiló nyúl az úton, csak elírták.

nem használhatók semmire. Egy amerikai szerző a 80-as években Kelet-Európára hivatkozva megjegyezte, hogy jó szokásunk szerint vászonszatyrokkal, kosarakkal járunk bevásárolni, s ezt nekik, amerikaiaknak is át kellene venni. Ehelyett mi vettük át a „fejlett” fogyasztói társadalom szokásait tőlük, köztük a nejlonzacskót és az újrahasznosíthatatlan csomagolásokat, (lásd pl. Tetra Pack három rétegű dobozolása).

A hulladék mennyiségének további csökkentéséhez első lépésként mérjük fel, hogyan oldható meg saját háztartásunkban a külön gyűjtött anyagok elhelyezése. Hol van a legközelebb szelektív konténer, és milyen típusú anyagok helyezhetők el benne? Elérhető-e MÉH- átvevőhely? Lakóhelyünkön szelektíven végzik-e a lomtalánítást, s ha igen, milyen rendszerességgel? Ha van a családban iskolás korú gyermek, számíthatunk-e az iskola részéről rendszeres papírgyűjtési akcióra? Van-e lehetőségünk kiskertben, hétvégi házban, nagymamánál... komposztálásra?

Ha tisztáztuk, melyik elhelyezési lehetőség működhet a gyakorlatban, meg is kezdhethetjük a kiszemelt anyag típusok külön gyűjtését. Legkönnyebben, leglátványosabban a papír gyűjtésében érhetünk el eredményeket. Csupán ki kell nevezni egy üres kartondobozt vagy ládát az elhasznált papiroknak, reklámújságoknak. Az összegyűjtött hulladék könnyen kezelhető, tiszta. Akár egy szatyorban is elvihetjük a szelektív gyűjtőig, vagy elérhetjük, hogy gyermekünk osztálya nyerje az iskolai papírgyűjtő versenyeket. Érdemes tudni, hogy minden kilogramm papír előállításához 4 kilogramm fára van szükség (és egyéb szennyező adalékanyagokra). Tevékenységünk jelképes és valódi hatása is jelentős lesz, amelyek közül a legfontosabb a velünk felnövő legifjabb nemzedék tanítása, akik már természetesnek veszik majd kialakított új szokásainkat.

/Ábrahám Krisztián/

AMI AZ ÁPRILIS ELSEJEI SZÁMBÓL KIMARADT

Dorka ismét kedves kis szösszenettel lepett meg bennünket, amit igazából az áprilisi különszámba szánt. Nem az ő hibája hogy most ilyet nem szerkesztettünk. Vidám sorai és rajzai vissza-vissza térnek a Hírmondó lapjaira Így van ez most is. Jó szórakozást!

TANFOLYAM

Barlangi bungie jumping tanfolyam indul április 13.-ától kezdők részére. Az edzéseket a Vecsembütki-zsomboly 90 m-es aknájában tartjuk szombati napokon reggel 9 órától.

A foglalkozásokra feltétlenül hozni kell:

- izoláló fólia
- 500 ml Rindex-10 infúziós oldat szereléssel együtt
- szilárd glükóz

7. NYÁRI BARLANGKUTATÓ TÁBOR: MECSEK, SZUADÓ-VÖLGY

Időpont: 2002. július 27 - augusztus 11.

A kutatótábor célja: a Vízfő-forráshoz tartozó, feltételezhetően több km hosszú barlangrendszer feltárása a Szuadó- és a Trió- barlangon keresztül

A kutatótábor alapelvei: A kutatótáborban való részvétel önkéntes, akárcsak a vállalt, ill. a végzett munka is. Célunk ennek megfelelően az, hogy mind a feltáró, mind a tudományos kutatás érdekében kifejtett munkát minél jobb hangulatban végezzük, hogy ne csak az esetleges eredményeinkben, hanem a kifejtett erőfeszítéseinkben is örömet leljük.

Szeretnénk tehát minél eredményesebb és jobb hangulatú tábort szervezni. De azt is tudnotok kell, hogy a barlangi munka során az egyébként könnyed hangulatot felelősségteljes vidámságnak kell felváltania. A kutatásvezetők felelősek a barlangban történt minden eseményért, ezért most kérünk Benneteket az általunk megfogalmazott kérések lehetőség szerinti betartására.

Jelentkezés: Mivel a tábor kéthetes, és esetleg más nyári programokkal is ütközik, ezért biztosítjuk, hogy a tábor ideje alatt bármilyen intervallumra jelentkezhesz.

Jelentkezni kizárólag a részvételi költség egyidejű befizetésével lehet!

A befizetés, így a táborra való jelentkezés határideje: 2002. június 12.

Költségek: A következőkben felsorolt összegekből biztosítjuk a résztvevők teljes ellátását, mely korlátlan mennyiségű zsíros, vajas kenyeret (reggeli, ebéd) és napi egyszeri meleg étkezést (vacsora) foglal magába. Ez az összeg egyben foglaló is. Ezt a pénzt azoknak, akik nem jönnek el a táborba, sajnos nem tudjuk visszafizetni.

Az Egyesület méltányolja, ha valaki előre megmondja, hogy mikor jön és mennyi időre.

Tehát a tábor költsége előre bejelentve és befizetve: SZKBE tagoknak:

**250 Ft/nap/fő
nem SZKBE tagoknak: 350 Ft/nap/fő**

Késve vagy a tábor ideje alatt befizetve:

**SZKBE tagoknak 350 Ft/nap/fő
nem SZKBE tagoknak 450 Ft/nap/fő**

A tiszteletbeli és pártoló tagoknak az ott töltött időtartamtól függetlenül a tábor ingyenes.

Szállás:

Alvás: Sátrakban, amit ha tudsz hozni, jelezd a jelentkezésnél (a sátrad férőhelyének a megjelölésével). A férőhelyek végső egyeztetése a tábor előtti utolsó megbeszélésen. Feltétlenül hozzon mindenki magával polifoamot, vagy amin aludni akar,

hálósákat és igény szerint kispárnát. Aludni lehet még az esőbeálló emeletén, amely minden oldalán nyitott.

Fürdési lehetőség: a közeli patakban, illetve egy, a tábortól 200 m-re levő forrásból tűzoltótömlőn vezetett, ivóvíz minőségű, hidegvizes, fekete fóliával körbekerített zuhanyzóban, ami a tábor területén van.

WC: fóliával körbekerített építmény.

Kobakot lámpát munkaeszközöket biztosítjuk, minden egyéb felszerelésről (overál, aláöltözet, kesztyű stb.) mindenki maga gondoskodik, saját igénye szerint. **Mentőfólia kötelező!**

Figyelem az alkoholfogyasztás a tábor területén még mindig tilos!

A tábor előtti utolsó megbeszélés:

Időpont: 2002. június 12. 18 óra

Hely: SZKBE iroda, Szeged, Kígyó u. 2

Jelentkezni lehet Kurunczi Edinánál az SZKBE irodában személyesen vagy a 62/452-106-os telefonszámon. Továbbá érdeklődni lehet Raisz Péternél a 30/907-5701-es számon.

ÚJ EREDMÉNYEK A TRIÓ-BARLANGBAN

Hosszabb szünet után ismét eredményt értünk el a Trió-barlangban. Kitaró munka nyomán új teremmel bővült a barlang.

Az előzményekről: február óta tágítjuk a vizes járat szűk hasadékat, a kutatás kicsi, de lelkes megmaradt csapata lépésről lépésre nyomult előre. 12 méter folyamatos vésés után április 18-án este sikerült Tóth Istvánnak (Sityu) az utolsó szakaszon átréselnie magát, és jutott be az új terembe. A terem alapterülete 7,5 X 9,5 m de a jelentős mennyiségű agyagkitöltés miatt kisebbnek hat. Magassága átlagosan 2-4 méter. A feltáró hasadék beérkezésének pontjától minden irányban agyaglejtők futnak felfelé az oldalfalakra, mintegy tölcserformát kialakítva ezáltal. Az új terem cseppkövekben szegény, egy komoly képződménye a plafonról szőlőben csüngő kb. 100 cm-es sztalagtit. A terem alját, a Szuadó-Aknájához hasonlóan, törmelék és agyag tölti ki minimum 2 m vastagságban. A folytatás valahol ott keresendő.

A Trió-barlang, az új feltárással, február óta 20 méterrel lett hosszabb és feltártuk benne az eddig legnagyobb alapterületű termet. A terem jelentős részét az egyedülálló agyagformák miatt elkerítettük, kérünk mindenkit, hogy a szalagon túl nem lépjen. A terembe betámasztott, de még nem rögzített létrán lehet lemászni.

naponta Magyarország területén! Hová kerül ez a hihetetlen mennyiség? Az adatok szerint 75%-a hulladéklerakókba, 8%-át elégetik, s mindössze 3%-át hasznosítják újra! (A maradék sorsa ismeretlen. Adatok forrása: Hulladék Munkaszövetség- Humusz, 2000.).

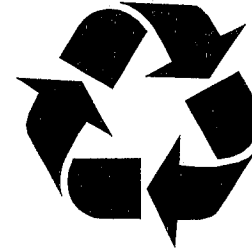
A külföldi példák és a hazai felmérések óvatos becslése szerint a lakosság, a szelektív hulladékgyűjtés általánossá tételével, hulladékának legalább 50%-át vissza tudná juttatni a termelési körfolyamatba.

Ehhez csupán a meglévő lehetősége ket kellene jobban kihasználni, s szokásunkká tenni a keletkező hulladék külön gyűjtését. Élő fákat vágunk ki a kidobott sok ezer tonna papír újrahasznosítása helyett. Miért rothadjanak ezek az anyagok a szemételepen, miért csúfítják ezer évekig környezetünket a széttört üvegek, műanyagok, melyek helyett így újabb nyersanyagot használunk?

A gyökeres változások széleskörű megvalósításához természetesen jól átgondolt központi támogatásrendszerre, hatékonyan működő törvényi szabályozásra lenne szükség, de lakossági támogatás nélkül bármely kezdeményezés vagy szervezet tehetetlen. A hatékony környezetvédelem feltételeinek megteremtése az emberek fejében zajlik, akik megértik hosszú távú érdekeiket, s azt, hogy a környezetvédelem - önvédelem.

Nem azért változtatunk, mert „ez a menő”, vagy mert jótékonykodni akarunk, hanem egyszerűen azért, mert „nyugati” társadalmunk jelenlegi életmódja *nem működőképes*.

Mindenki természet körfolyamatai folyamatokkal élő faj, mely mennyiségű nyersanyagot összesen magyarországnyi végtermékként hatalmas szennyezőanyagot, szemetet levegőbe, hosszú távon nem munkálkodik egy gyorsan legkülönbözőbb területein életmódbeli, gazdasági és politikai irányváltáson, mely túlélővé tesz bennünket ezen a bolygón. A változásnak már sok pozitív jele van szerte a világon.

száma nyilvánvaló, hogy a helyett egy egyirányú évről évre hatalmas használ, szerte a Földön területen írta ki az erdőt, és mennyiségű juttat a földbe, a vízbe és a lenne életképes. Ezért bővülő csoport az élet egy olyan gondolkodásbeli, mely túlélővé tesz bennünket ezen a bolygón. A változásnak már sok pozitív jele van szerte a világon.

Mit tehet egy ember, egy család a változások érdekében?

Sokat. A fenti adatokból kiszámolható, hogy egy család minden évben tonnányi szeméttől tudja megkímélni élőhelyét a szelektív gyűjtéssel. Ennél is többet jelent a **megelőzés**, ha vásárlói szokásainkat formáljuk át. Kerüljük a túlsomagolt termékeket, kis tömegű kiszerveket. Például egy bonbon vagy fémdobozos üdítő megvásárlásakor a pénz felét a hulladékért fizetjük, amit kidobunk. Egy visszaváltható palackot átlagosan 30-szor újra lehet tölteni. Az ötszörösen csomagolt bonbon helyett, ha az alkalom engedi, ajándékozhatunk abszolút környezetbarát kiszervező narancsot, banánt vagy esetleg tortát. A mérgező veszélyes hulladékot jelentő szárazzelem helyett vásárolhatunk 1000-szer (!) újratölthető akkuelemet és töltőt... A tapasztalat szerint a környezetbarát megoldások sokszor még olcsóbbak is. A végtelen számú nejlont sem kell elfogadnunk az üzletekben, áruházakban; különösen a kisebb méretűeket, gyengébb minőségűeket, melyek végképp

Végül álljon itt még a gyerekek véleménye is a túráról:

Én egy kis falusi ember vagyok. Eddig ez volt a legnagyobb és legsikeresebb tábori üdülésem!

Nagyon jól éreztem magam rengeteg sok dolgot tanultam. Aki ezt olvassa, képzelje el, hogy én egy nagyon kemény gyerek vagyok, és nagyon szeretek balhézni, de most egyszerűen ellágyultam, elérzékenyültem, mert olyan aranyos dolgozókkal voltam összezárva kik még egy légynek sem ártanak.

/Kozák Jenő/

*Hello szegedi lányok, és Peti!
Nagyon jól éreztem magam, de egy kicsit furcsa, mert idegen, amit tapasztaltam. Valami azt súgja, hogy benneteket vigyáz az Isten és a boldogság meg a szeretet. Legyetek szerencsések meg ügyesek a további táborozásokhoz, Kapjátok meg a hazai szeretetet szüleitektől és az Istentől.
Nagyon rendesek vagytok és szeretettel írom a boldogságos búcsú levelet.*

/anonim/

/Herbály Zita/

Új rovatot indítunk Zöld oldalak címen. Itt a természet és környezetvédelemről szóló írásokat tervezünk közölni. Az egyesületünk deklarált célja a környezettudatos nevelés is, így hasznosak lehetnek mindannyiunk számára az ebben a témakörben íródott cikkek. A rovatba a későbbiekben a Kukabúvár című újságból is emelünk át cikkeket.

ESÉLYT A FÖLDNEK

A szelektív hulladékgyűjtésről

A bolygó meggyógyítása hosszan tartó, nagy türelmet és összetartást igénylő folyamat. Úgy kell dolgoznunk, ahogy az emberi testben a sejtek munkálkodnak egészségünkért: immunrendszerünk egyetlen eleme sem mondja, hogy az ő munkája jelentéktelen ebben a hatalmas élőlényben, ezért inkább nem is csinálja.

Legyetek a Föld gyógyítói, legalább saját kis világotokban. Ennyivel mindannyian tartozunk Neki. (És magunknak).

Évente 450-500 kg hulladékot termel átlagosan egy magyar ember. A teljes lakosság számával beszorozva kapjuk a szilárd frakciójú hulladék évi becsült gyarapodásának értékét: 4 000 000 tonna szemét!!! Ez 11 ezer tonnányi szeméthegy

BESZÁMOLÓ 2002. A MÁRCIUS 9-ÉN TARTOTT KÖZGYŰLÉSÉRŐL

A Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület 2002. március 9-re tartotta az Egyesület Alapszabályában előírt Közgyűlést a Tisztújító Közgyűléssel összefonva. A Közgyűlés szavazóképes volt, mivel 53, szavazati joggal rendelkező, főből 28 tag volt jelen.

Elsőnek Tarnai Tamás elnök köszöntötte a megjelenteket, majd az Elnökség a következő pontokat tárta a Közgyűlés elé.

1. Tarnai Tamás résztvevőként beszámolt a Magyar Barlangi Mentőszolgálat februári, Rákóczi-barlangban történt baleset mentési tapasztalatairól, eseményeiről.
2. Tarnai Tamás megtartotta az Egyesület 2001. évi pénzügyi beszámolóját. A tagok közül senkinek sem volt kérdése, a Közgyűlés egyhangúlag elfogadta.
3. A programvezetők megtartották esedékes évi beszámolójukat:
 - Barta Károly a Hazai Feltáró és Tudományos Kutatási Program vezetője beszámolt a 2001. évben történt kutatási eseményekről, illetve változta az Egyesület 2002. évi koncepcióját, melyet a résztvevők teljességgel elfogadtak.
 - Herbály Zita a Természet- és Környezetvédelmi Nevelés Programok 2001. évi eseményeiről számolt be a résztvevőknek.
4. Ország János tárgyi eszköz felügyeleti vezető jelentette a Közgyűlés felé a 2001. évi nyári tábor folyamán elveszett kis értékű eszközök listáját. Ország János a továbbiakban javasolta a Közgyűlésnek ezen eszközök kiírását a leltárból, melyet a Közgyűlés egyhangúlag elfogadott.
5. Ország János kérte a 2002. március 30-április között rendezendő Mecseki-agyagos barlangászversenyen való alkoholtilalom feloldását. 5 tartózkodás mellett a javaslatot elfogadták a résztvevők.
6. Tarnai Tamás javasolta, hogy az elnök távollétében, a gördülékeny ügyintézesek miatt aláírási jogosultsággal rendelkezzen még más személy is az Egyesületben. Felvetette egy alelnök szükségességét, de a Közgyűlés elutasította e javaslatot, majd a titkár aláírási jogosultságát fogadta el egyöntetűen.
7. További Alapszabály módosításként felvetődött az évenként egy alkalommal kötelezően megtartandó közgyűlés igénye. A Közgyűlés évi egyszeri összehívását egyhangúlag elfogadták a résztvevők., javasolt időpontként -lehetőség szerint- a februári hónapot jelölték meg.
8. Az Ellenőrző Bizottság elnöke, Gila Csaba megtartotta esedékes beszámolóját. Kérdés nem hangzott el, a Közgyűlés egyöntetűen elfogadta.
9. Jakucs Lászlónét az Egyesület tiszteletbeli tagjává választotta a Közgyűlés.

10. Ebben az évben nem hirdet az Egyesület overall akciót, de amint pályázati lehetőséghez jut, meghirdeti.
11. A Közgyűlés egyszerű többségi szavazással megválasztotta a Választási Bizottságot, amelynek elnöke Barta Károly, tagjai Balatoni Anna és Ország János lettek. A Választási Bizottság vezette le a részleges tisztújítást, amelynek eredményeképpen a Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület tisztségviselői 2002. március 9-től a következő személyek:

<i>Elnök:</i>	Tarnai Tamás
<i>Titkár:</i>	Kurunczi Edina
<i>Elnökségi tagok:</i>	Herbály Zita Nédli Zsuzsanna Raisz Péter Szegevári Gabriella
<i>Ellenőrző Bizottsági elnök:</i>	Gila Csaba
<i>Ellenőrző Bizottsági tagok:</i>	Dobó Barna Szőke Emília

További nem hivatalos napirendi pontok voltak:

12. Jelmezszerzés:

a Batgirl

a kismama, meg a gölya, és Piroska

13. Első SZKBE férfi lábszépverseny (Barta Márton győzelmével)
14. BULI

Mivel a gyerekek vonattal érkeztek Tiszadobról, Melus és Edi kimentek értük az állomásra, mi pedig átvettük a szállást. Nagyon kellemes és tiszta szálláshelyünk volt egy lovastanyán (ez itt a reklám helye). A gyerekek megérkezéséig a lovakat simogattuk és a cserépkályha mellett melegedtünk.

A srácok megérkezése után gyors lepakolás, majd vacsi-készítés: a menü húsleves és vajás-májkrémes kenyér volt teával. A vacsora után a Tekerjes fogadóba mentünk, ahol csocsóztunk, beszélgettünk. A szállásra visszaérve fürödtünk (melegnek még némi túlzással sem nevezhető vízben), majd lefeküdtünk aludni. Elalvás előtt még hallgattuk a fiúszobából átszűrődő hangokat: Sanyi bácsi römizni tanította a srácokat viszonylag kevés sikerrel (de a végére nagyon belejötték!).

Másnap esős reggelre ébredtünk (a Raisz Peti által megrendelt jó idő nem tartott sokáig!), így tovább maradtunk az ágyikóban. A reggelizés is teljesen elhúzódott: szinte mindenki beszállt a reggeli elkészítésébe, és az otthonból hozott maradékok segítségével Sanyi bácsi megalkotta a „boldogkővárjai rettenet” (kolbász, szalonna, virsli, hagyma hozzáadásával), és persze a vajás- lekváros, vajás-májkrémes kenyerek sem hiányoztak az étlapról. A bőséges reggeli után egy kis römizés következett, majd az eső csitulásával úgy döntöttünk, hogy elindulunk túrázni. A csapat egy része már a faluban volt, így megkerestük őket, majd elindultunk Arkára. Útközben többször összegyűltünk egy-egy csoportkép erejéig, majd a patak mentén haladva a patakban opálokot gyűjtöttünk (Raisz Peti egy szép faopállal nyugtázta a napot az ásványgyűjtést követően). Arkára érve az eső is jobban rákezdett, ezért úgy döntöttünk, hogy visszatérünk Boldogkővárjára. Visszafelé úton még felmentünk Boldogkő várába, és a vár körül szaladgáltunk, illetve fényképeztünk.

A szállásra visszaérve Melus és néhány srác nekifogott a vacsora elkészítésébe (milánói spagetti Tesco gazdaságos téstából, tojás nélkül ☺), a többiek pedig frissen szerzett rómi-tudásukat csillogtatták. A legsikeresebb Jenő volt, de ha nem játszott, akkor azért másnak is volt esélye.

A vacsi kétfogásos volt: gulyásleves és milánói. Vacsora után a szabadprogram keretében mindenki pihengetett, illetve Sanyi bácsi mesélt a családjáról, németországi útjairól.

Este a fiúk tovább folytatták a römizést (nagyon bejött nekik a játék) és a cserépkályhában melegszendvicset készítettek.

Másnap ismét szemerkélős napra ébredtünk, és mivel a gyerekeknek is korán kellett indulniuk, csak egy gyors reggelire volt időnk, majd összepakoltunk és átsétáltunk a fogadóba, ahonnan a gyerekek kocsival mehettek ki az állomásra. Míg Melus kikísérte őket, mi beköszöntünk Edi egyik rokonához, ahonnan egy kis útravalóval megrakodva távoztunk (kalács+ csipkebogyólekvár).

Hazafelé inkább a vonatot választottuk, ami kényelmesebb volt mint a busz. Útközben elfogyasztottuk az Edi kalácsát és Melus és Edi még egy kis zsiroskenyeret is evett zárásképpen (amit kés hiányában kenyérvéggel kentek meg, de a legjobb mégis a tájolóval felszeletelt alma volt!)

Másnap a 140-es akna, harmadnap Vízvadász, negyednap irány kifele. Az elég vicces volt, mert amíg lent voltunk valaki megnagyobbította felettünk a barlangot...hő. Lefele fele annyit se jöttünk, mint kifele, az aknák nagyobbak voltak, viszont a szűkületek meg szűkebbek, ahogy azt kell. Nem árt vigyázni ezekkel az alpesi barlangokkal, mert a végén még elfárad az ember (meg a lánya is).

Na jó, azért a barlang is nagyon szép volt, mégha kicsit több időt is szenteletem itt a technikai részleteknek, de talán Ági beszámolójának ez a komplementere, hiszen annak ismeretében íródott, mondhatni az ihlette és a kettő együtt ad egy teljes képet egy barlangról, ami csodálatos és a társaimról, akik, ha nem lennének, komolyan ki sem tudnám őket találni, pedig megáldott alkotó fantáziával az ég. Köszönöm nekik a túrát és azoknak, akik örültek, hogy ott voltunk!

/Seres Anikó/

14. TKNP-HHGYSZ 2002. MÁRCIUS 1-3. (BOLDOGKÖVÁRALJA)

Résztvevők:

A tiszadobi Gyermekvárosból 10 gyermek: *Rézműves Vera, Darai Julianna, Szilágyi Ibolya, Orgován András, Kozák Jenő, Danó Sándor, Vadász Iván, Czap Géza, Farkas Gyula, Lakatos Sándor*

+ 1 nevelő: *Gál Sándor*

+ 1 kíséző a VEMAFÁ-tól: *Pál Melinda*, + 3 kíséző az SZKBE-től: *Házi Edit, Raisz Péter, Herbály Zita*

A túra leírása:

Ezúttal is pénteken indultunk, de mivel Boldogkőváralja „kicsit” messzebb van, mint Pécs, ezért az indulás is korábbra került: 6.00- kor találkoztunk Petivel az Anna kútnál, majd irány a VEMAFÁ- iroda, ahol magunkhoz vettük a kajás bőröndöt, és végül a Mars tér, immáron Melindával kiegészülve.

A buszunk háromnegyed hétkor indult, és „röpke 8 óra” buszozás várt ránk. Az idő elég borongós volt, ezért egész úton azért szorítottunk, hogy leelözzük a felhőket és kiérjünk a napsütésre. (Ez egyébként sikerült is, Boldogkőváralján már napsütés fogadott minket- amit Peti rendelt az állítása szerint.)

Az út nem is volt olyan hosszú, mint amilyenre számítottunk, különösen nekem, mivel Kisújszálláson is áthaladtunk: itt rögtönzött idegenvezetést tartottam Petinek lakóhelyem nevezetességeiről.

Miskolcon gyors átszállás után (kb. 5 perc), továbbindultunk Boldogkőváraljára immár kevésbé kényelmes körülmények között (minden egyes faluban kb. 10 ember próbált felszállni, és már Miskolcnál is tele volt a busz). A faluban már várt minket Edi, aki rokonlátogatással kötötte össze a túrát.

„MECSEKI-AGYAGOS” – BARLANGÁSZVERSENY

Első alkalommal rendeztük meg hagyományteremtő barlangászversenyünket a Mecsekben. Célunk a mecseki barlangok népszerűsítése, gyakorlás, a közösségi szellem erősítése és a tapasztalatszerzés volt. Egyelőre, regionális szinten hirdettük meg versenyünket.

Meghívott egyesületek: Mecseki Karsztkutató Csoport, Pizolit Barlangkutató Sportegyesület, Pro Natura Karszt- és Barlangkutató Egyesület, JPTE Barlangkutató Egyesület, Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület

A versenyzők két kategóriában indulhattak: egyéni (fiú-lány) és csoportos. Egyéniben 5 férfiú és 7 leány méretetett meg. Csapatban 6db 3 fős csapat versengett. A hideg éjszakákat a meleg napsugár és a versenydrukk feledtette.

Eredmények csapatversenyben:

1. **Gézabá** (Tegzes Zoltán, Szatyor Miklós, Balogh András)
2. **No man, No problem** (Szira Fruzsina, Angyal Dorka, Seres Anikó)
3. **Édes hármas** (Balázs Ildikó, Szegvári Gabriella, Horváth Henrik)
4. **Záróizom frakció** (Balatoni Anna, Balyi Krisztina, Kovács Balázs)
4. **Barlangi bumeráng** (Zsigmond Laura, Karsai Sándor, Mocsonoky Miklós)

Nem fejezte be a vereseny a **Névtelen csapat** (Pósfai Eszter, Rosztóczy Péter, Rosztóczy András), így helyezést sem értek el.

Feladatok a csapatversenyen:

- Tájékozódási barlangjárás (10 barlangból 3 köteles) időre.
A leggyorsabb csapat Bélabá 3 óra 20perc, a leglassabb csapat Édes hármas 9 óra.
- Szellemi vetélkedő, 10 kérdésre kellett megfelelni.
Hibátlan eredmény nem született.
- Gyakorlati feladatok: csapatok bemutatkozása (induló, egyéni bemutatkozás), rajzolja le a Madárka-zsombolyt, csomókötés (perec-fül csomó, fűzött perec, angol mentő), barlangtérkép felismerés (Négybűkk mega-barlang), szögbeverés fába, utána egy cérna befűzése a tübe

Feladatok az egyéni versenyben:

- Kötélpálya időre
- Szuadó-gyorsasági a Lapos-teremig és vissza
Legjobb idők: Tegzes Zoltán 7p 03 mp, Szira Fruzsina 8p 32mp

Egyéni férfi eredményei:

1. Tegzes Zoltán
2. Szendrői Zsolt
3. Tegzes András
4. Mocsonoky Miklós
5. Horváth Henrik

Egyéni női eredmények:

1. Szira Fruzsina
2. Seres Anikó
3. Angyal Dorka
4. Balatoni Anna
5. Balyi Krisztina & Zsigmond Laura
6. Szegvári Gabriella
7. Balázs Ildikó

A verseny jó hangulatban telt, sérülés (a kötélhidat leszámítva) nem történt. Értékes ajándékokat osztottunk a helyezetteknek és a vígaszdíjasoknak.

Akik nem vehettek részt a versenyen (szervezők): Hajnal Ágnes, Dobó Barna, Gila Csaba, Ország János.

/Ország János/

VERSENY MECSEKEN

Egy sereg ember ver fel medvelevelet s csendet, egy kedves helyen, melynek neve Mecsek. Verseny lesz, melyen szerepelnem kell, megyek! Levelet vetek, s Szegeden ezt bejelentem. Veres Begyes velem versenyezne, remek! Meg egy Tegzes, de ennek egy szerve nem felel meg, helyette legyen egy melles, neve jelen helyen nem szerepelhet. Reggelre kelve nem egy lelkes gyerek keres nedves, redves, kellemesnek nem nevezett helyet e hegyben, melynek neve egy perce emlegettem, Mecsek. Begbe tedd bele kenyered, tejed, ezt nem lehet elfeledned, mert eleget kell enned, s e kerget versenyen helyesen szerepelned. Este lett, de elnyelt egy medve egy meg egy meg egy embert...merre lehetnek ezek? De ne keseredj el, helyette kell ezen percben sebesen nem egy sert bevedelned. Ez egen remeken ment, s leshetsz fejed felett egy kerget eget, mely sebesen megy. Versenyt nyert, s rendesen elvert Tegzes meg egy meg egy Mecseken nem egyszer eleven gyermek. De nem ment el kedvem, mert next versenyen eme gyenge jellem nem nyerhet. Nem kell fejet szegned s szegnem, mert ebre deret nem lehetetlen vetned s vetnem!

(Szerezte: Seres, fellelheted Pesten)

ÚJ TEREM A PIETRÓBAN

Eredeti tervünk az volt, hogy szombat reggel (2002.01.12) autóval kimegyünk Bánosra Bélához, ott összeszedjük az aggregátort, réselőt, hosszabbítókat, stb.... és gépesített támadást intézünk a Pietró végpontja ellen. A létszám és az apparátus lehetővé tette volna egyszerre két ponton való bontást (a „Gatya gyűrő” kitágítását, és a végponti

összerántottam a csapatot. Nem volt nehéz lángra lobbantani bennük a lelkesedés sosem hunyó szikráját.

Kicsit nem néztem oda és már a metrón ültem, illetve egyensúlyoztam az ülés peremén, mert a hátamon egy böhöm nagy pulonc szentül elhatározta, hogy lelök onnan. A többiek (értsd az emberek) mosolyogva figyelték a gigászi küzdelmet, pláne sőt, amikor megkíséreltem a felállás komoly műveletét, majd neki a felső korlátnak és hupp vissza. De hagyjuk a kezdeti nehézségeket. A kalaptartót is sikerült egy 40 perces küzdelem után lehajtani a fiúknak a szakadó esőben, sőt Pestre is csak háromszor kavarodtunk vissza, aztán sikerült azért elhagynunk mindnyájunk kedvencét a fővárost. Életembe először felkerült a hágóvas a lábamra (köszönet érte Karának!), a művelethez szükséges időegységet most nem részletezném. Bandukoltunk a sípályán, hatévesforma gyerekek süvítettek el mellettünk, és baromira nem értették, hogy mi lehet a jó csigatempóban vergődni a pulonc alatt. Aztán le a sípályáról, de vannak nyomok! Aztán elfogytak a nyomok, óóó! Roki eltűnt a hóban és nem kellett mondania, hogy a mellemet is Mama, mert jutott oda is bőviben. Azért valahogy elértük a barlangszáját, a hímestojás-a-lábam-alatt képzet sokat segített az előrejutásban. Beülő fel, ereszkedőgép fel. Bazzeg itt egyből van egy átszerelés. Kantár előkapar a zsák aljából. Következett mindenki kedvence, a bag-be pakolás. Ági félórás közelharcot folytatott hálózásának a bag-ben való elhelyezésével, pedig mi szívest is meg örömet is megmondtuk volna neki, hogy ez felülről súrolja a fizikai képtelenség határát. Újabb fél óra után, azért igazat adott nekünk, és szétbontva a zsákot sikerült elhelyeznie a bag-ben. Igaz, hogy más már nem fért be, de az is igaz, hogy talán ő volt az egyetlen, aki nem fázott. Míneután felére redukáltuk a leviendő cuccot, megindultunk. Vittem fincsi császármorzst és tejberizst, ami otthon végezte a kukában, de ekkor még elszántan kiálltam mellettük. A bivakban megállapítottuk, hogy van négyünknek: 1 kiskanala, 1 bicskája (MUELA), 2 gázfőzője (nem sokáig, de ezt ekkor még nem tudtuk), 3 gázpalackja (ez is a gyorsan fogyó eszközök közé sorolandó) és bögrével is elég csinján álltunk. Ez megmagyarázza, hogy a reggeli és esti konyhai tevékenység intervalluma miatt esett 3 óra és a csillagos ég közé, közelebb az utóbbihoz. Pláne, ha megemlítem, hogy Ági, biztos, ami biztos,, még a túra elején felére redukálta a gázfűző parkunkat. Igaz a látvány kárpótólhatott volna mindenért, ha épp nem szaladtam volna el zokniban a sárban, hogy a fólia mögött keressek menedéket egy estleges robbanás elől. Mer ugye, amit nem látok az nincs is... Másnap Andris is elirigyelte a Tűzvarázsló babérait és bár látványban nem sikerült utólszaladnia Ágit, az anyagi kár tekintetében dobogós helyezést kapott (Ipolar+Izokni). Én meg közöztük feküdtem... és nagyon félek a tűztől. Ebbe a hosszú főzési időbe sok különlegesség is belefért. Kedvencünk a plusszos marhahús ala Roki, amit még Andris sem evett meg, pedig szervesanyag volt és olyasmit nem szokott veszni hagyni. Az illemhely mindenkit meghihletett. Ihletetlen kapaszkodott az ember lánya elfehéredő ujjal a sziklába, mert azért mégis csak megalázó lenne lábamköré csavarodott műnyúllal lebukszázni a mélybe. Harminc méter azért tiszteletet parancsoló. Tiszteltük is rendesen, jó nagy pottyantós. Placcsanási versenyünk koronázatlan királya T.A. Oda járt egyébként mindenki szerte a környező bivakokból, már aki eljutott odáig, mert székelési problémákkal küzdött a társaság. Nem hiányról, sokkal inkább túlműködésről volt szó, hogy szépen fogalmazzak.

A 140-es tetején egy kötélhíd kigyózott át a túoldalra, onnan indult a kötélpálya lefelé. Egy kicsit rezgett a bugyi, mikor a stoppcsigámat rátettem a kötélhídra, de ilyen szép és hatalmas aknákat még sohasem láttam. András ment elől. Az akna másik oldalán, tőlünk 20 m-re kezdett lefelé ereszkedni, már így is kicsinek tűnt. Számlálni sem tudtuk a megosztásokat, ahogy siklottunk lefelé. – Még 10 méter, üvölt felfelé Andris. Leértem, és elémtűntek az ismerős kisbusznyi hatalmas omladék kövek. Jó volt újra köztük lenni. Megbeszéltük a kiszerelési sorrendet: András szerel 100-ig, Anikó viszi a kisebbik alsó kötélrészdarabot ki, én szerelek 140-ig, majd viszem át a hídon a bag-et, végül, amit Rocky amúgy is szeretett volna, viszi hazáig a kötelet. Aztán egyszerre otthon lettünk. Otthon?! Kezd átértékelődni, amit az ember otthonának gondol. Már csak a jó meleg hálósák és a hely, ahol meleget eszem, tűnik az elsődleges szempontoknak. Különbözik van két „tusolónk”: ez két vízvezőhelyet jelent tőlünk jobbra és balra; közvetlenül mellettünk van egy 30-as akna, az a WC. Kávára szarni nem ér!-hangzott az elsődleges utasítás.

Az este és a reggel folyamán a hagyományos gyűjtogató szerepét András vette át. Először a zokniját égette el, majd a Polárját, végül a lába következett. Másnap, mivel semmi munka nem volt, elmentünk a Vízvadászba túrázni: egy viszonylag keskeny, mély meanderes járatba, aminek alján víz csörgedezett. Különböző magasságokban traverzoltunk, néha 1-1 ereszkedés szakította meg az amúgy sem unalmas utunkat.

Anesz elfáradt. Vissza kellett fordulnunk. 'Ide még visszajövök!'-fogadkoztam. Hátunk mögött hagyva az ismeretlent visszaindultunk táborhelyünk felé. Reggelre nehéz napra ébredtem, és ráadásul ott volt előttünk a kifelé vezető aknasor. A bivakunkat elbontottuk, amire még szükség lehet (karbid, fólia, gyertya), azt ott hagytuk. 4 óra alatt értünk ki (hosszabb volt, mint gondoltuk). Kicsit elfáradtam, mire elértük az első termet, de azt hiszem, nem csak én voltam ezzel így. Kinn a felszínen sütött a nap, szép ajándék volt a végére.

Ahogy távolodtunk a barlangtól eleredtek a könnyeim: végetért egy álom... (de lehet, hogy csak fáradt voltam?). Nyáron jövünk! – sivitott át agyamon. Hosszú napokon át nem tudtam visszazökkenni a hétköznapi monotonitásába. Lelkem ott bolyongott a Gortani aknáiban, a Vízvadász karcsú meanderei közt. De újabb célok lebegnek szemünk előtt, nemsokára itt egy másik, kalandokat ígérő utazás...

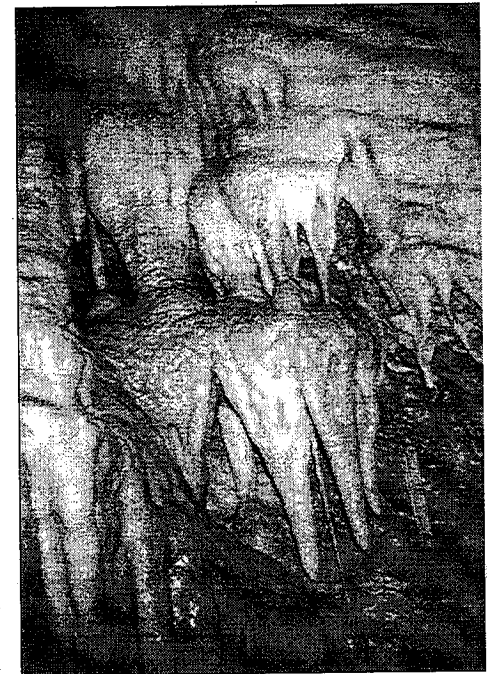
/Hajnal Ágnes/

GORTANI

Nem akartam ám én ide komolyan menni, nagy lyuk az nekem, el vagyok itthon is. Megyünk Erdélybe, ó, sajnós, nem megy ez a Gortani, pedig mennék, persze, persze... Aztán mégsem mentünk Erdélybe. Először itt üttöm komolyan szeget fejembe a Gortani lehetősége. Rácuppantam a hálóra és munkaidőm nyolc órájában csak akkor váltottam ablakot, ha Témavezetőm arra kódorgott megkérdezni, hogy haladok a cikkemmel. Ó, jól, nagyon jól, láthatta rajtam az elmerültség révületét, hogy ez a Gortaninak szólt azt, remélem, sohasem tudja meg. Telefon, e-mail, sms aztán telefon, e-mail, sms és valahogy

hasadék bontását). Az időjárás azonban keresztülhúzta terveinket. Egész éjjel ködszitalás volt, reggelre teljesen lefagytak az utak, nem mertük megkockáztatni az elindulást.

Az új feltárás ígérete azonban ott motoszkált mindannyiunk fejében, hiszen a múltkori továbbjutáskor a végponti, alig több mint 10 cm széles hasadék mögött tágas termet láttunk, a keskeny résből biztatóan fújdogált a huzat. Mégsem helyénvaló, hogy némi nyálka az utakon akadályozzon meg minket abban, hogy újabb csodát találhassunk a Pietróban. Úgy határozott hát kis csapatunk (Seres Anikó, Szatyor Miklós, Tegzes András, Tegzes Zoltán), hogy a 9:30-as busszal mégiscsak kimegyünk, visszük az aksis fúrónkat és hiltipatron -erózió segítségével megpróbálunk átjutni a szűk résen. A terv remek, csak ha az ember összeszámolja az erőforrásait és a leküzdendő akadályokat, hamar rájön, hogy szinte kizárt a siker. A hasadék szálkőben van, kb. 1 méter hosszú, ebből fél méteres szakaszon 10 cm széles, a maradék fél méteren sem tágul ki jobban, mint 20-25 cm. Az aksis fúróval pedig legfeljebb 10-11 lyukat lehet fúrni. Sebaj, legalább kicsivel előrébb leszünk a továbbjutáshoz. Egyébként is: ki tudja!! A buszon elviselhetetlenül meleg volt, szegény Miki már a rókázás gyomor-felszabadító nagyszerűségét fontolgatta, szerencsére azonban nem történt járműszennyezés. Megérkezés után szokásos tökölés következett: „egyek-e, vagy előbb áldozzok Kulabá oltárán” kérdés merült fel többünkben. A felszíni ügyeletes magányosságát ezúttal Miki vállalta magára. A többiekkel 11 óra magasságában végre sikerült alászállni, és megkezdhettük a bontást. Pontosabban előtte még hátra volt a puding próbája,

nevezetesen az, hogy a többiek átférnek-e a „Gatya gyűrőn”. Ezt a kellemetlen szűkületet a jelenlévők közül eddig csak én küzdöttem le. Kicsit aggódtam, hogy Andris esetlen nem, vagy csak nagyon nehezen fér át. Valójában nagyon nehezen fért át, de szerencsére mindenki átpréselte magát rajta. Nekiláttam az első próbapatronnak, a kő pokoli rideg, igazán remekül török, lehet, hogy a végén szerencsénk lesz, és sikerül átjutni? Meglepően jó ütemben haladtunk, az első aksis lemerülése után már kényelmesen hozzá lehetett férni a bontáshoz. Ekkor úgy határozottunk, hogy a maradék aksis kímélendő, kicsit kézzel, pontosabban nagykalapáccsal puhítjuk a hasadékot és az itt-ott belógó éleket. Andris vette át a szót - ő a Marcinál tanult kalapálni értsd: addig püföld a követ, amíg meleg! – kisvártatva sikerült olyan ügyes csapást mérnie az egyik belógó élre, hogy a hasadék mennyezetét alkotó hatalmas kötőmb kettévált, és alsó fele nemes egyszerűséggel

leszakadt. Ez nem lett volna akkora probléma, sőt a haladást tekintve direkt jó jött, csak hogy –és most jön az a bizonyos DE – a leszakadt kötömb félig eltorlaszolta a felszínre vezető egyetlen kijáratot (a „Gatya gyűrőt”). Önmagában véve még ez sem lenne egetverően nagy probléma, hiszen pillanatok alatt szét lehet Hiltizni. Viszont az aksiban max. 6 lyukra elegendő delej maradt. Ez a kő viszont akkora, hogy ha harmad ekkora lenne, akkor is hatalmas volna. Másrészt, ha elpazaroljuk az aksit olyan lényegtelen dolgokra, mint a távozás lehetősége a felszínre, akkor nem tudjuk átbontani a végpontot. Akkor most mi legyen? Miki, ha megunja a várakozást, le fog jönni, látja, hogy mi nem tudunk kijutni és hoz segítséget! Azért ezt mégsem kellene megvárni! Nincs más hátra, mint nekiesni a kőnek. Először a Hilti pátron kap bizonyítási lehetőséget. Sikerül is a művelet, kb 2 kilóval könnyebb lett a kis édes. Ez így nem lesz jó, nem elég hatékony! Második nekirugaszkodásra következzék a józan paraszti nyers erő! Ismét Andris veszi kézbe a dolgokat. Azt az utasítást kapja, hogy addig üsse a követ, amíg meg nem izzad a háta. Na erre aztán nem kellett sokáig várnunk. A végpontot – a remek szellőzés ellenépillanatok alatt betölti a sűrű gőz, és Andris orráról sugárban spriccelő izzadság. Szerencsénkre a kötömb kezd megadni magát. Nincs más dolgunk, mint a levált apróbb darabokat – akkorák, hogy alig lehet mozgatni őket – arrébb pöckölni. Ismét szabad az út kifelé és a végpont felé egyaránt. Hurrá, megmenekültünk!

Természetesen nem mind tejfő, ami fehér, a bontási terület mennyezete igencsak veszélyesen néz ki. A leszakadt kötömb nagyobbik fele ott lóg a fejünk fölött, az összes belátható oldalról azt a benyomást kelti az emberben, hogy ha hozzányúlunk, ez is le fog szakadni. Márpedig a továbbjutáshoz el kell távolítani azt a pillért, ami szemlátomást tartja az egészet. Persze felmerült az a lehetőség is, hogy ismét Andris kezébe adjuk a kalapácsot, biztos hamar sikerül neki ezt az „apró” kötömböt is a kijáratba kalapálnia. Valójában ezt egyikőnk sem akarja igazán. Hosszasan vizsgálódva és tanakodva odáig jutunk, hogy bemászom a kő alá, elbúcsúzom szeretteimtől, és nekilátok kifinomult technikával a pillér eltávolításának. Szerencsére a hatalmas tömb hátulról, a folytatás felől stabilan szálkő, és úgy döntött, most kivételesen a helyén marad. Köszönjük neki! Óvatos operáció révén sikerült kitágítani a hasadékot annyira, hogy már át lehet rajta bújni. Nekem jut a megtiszteltetés, hogy „átsétáljak” rajta. A túloldalon egy terem fogad minket, innenső fele kb. 4 méter magas, hossza kb. 3 méter, a főte fokozatosan ereszkedik alá, míg nem a terem túloldalán már csak kúszva lehet benézni a folytatásba. A folytatás lehangoló, 10 cm széles hasadék, ami legalább 2 méter hosszú. Biztatást csupán az erős huzat és a hatalmas visszhang jelent. Az aljzatot csizmaszárig érő dratva borítja, a terem egyszem cseppképződménye lenyűgöző. Kb. 2,5 méter magas, fél méter széles cseppkölefolys, ami inkább egy félbevágott oszlophoz hasonlít, amit nekitámasztottak a falnak. Alapos körülnézés után kicuccoltunk a felszínre. Miki már tükön ült, és alig várta, hogy lemehessen. A szűkületek őt is alaposan megizzasztották, hiába, nincs szebb dolog, mint a Mecsekben barlangászni!

Természetesen kicsit csalódtok voltunk, hogy csak ennyi a továbbjutás, de azt hiszem nincs okunk elkeseredni, hiszen ezzel az új teremmel ismét hozzáadtunk egy keveset a már eddig is lenyűgöző új részhez, és ez nagyszerű érzés. Mellesleg a Pietró tartogat még jócskán meglepetéseket számunkra.

/Tegzes Zoltán/

A GORTANI-KALAND

(Amikor az álmok válóra válnak...)

Mottó: „Ha minden álmunk megvalósulna, elveszítenénk egyik legszebb kincsünket, az álmainkat.”

Van úgy, hogy semmi sem sikerül, pedig a lelkedet kiteszed, hogy minden összejöjjön. Máskor minden olyan, amint eltervezted. Miért van ez? Nem tudom. De mindegyik túrának úgy indulok neki, hogy ez egy nagy kaland lesz, amit sajnálnék kihagyni az életemből. Ha a múlt év külföldi túráiból megvonom a mérleget: három sikertelen, de annál kalandosabb, és kettő, mondhatni tökéletes. Vajon, ez az év mit tartogat számunkra? Terveink vannak, ezeknek csak zsugorodó pénztárcánk szab határt. Ígéretesnek indul, de mi lesz belőle?

A nagy Gortani! Amióta MKBT tag vagyok a nagy túra, az igazi kaland ígérését rejti. Már álmaimba is beférkőzött. Tartok tőle. Igazi, embert próbáló barlang. Ha rá gondolok egyre kisebbnek, elesettebbnek érzem magam. Mi lesz velem ott lenni, meddig bírom, látok-e olyan hatalmas üreget, amitől megrettenek; vagy ez a barlang is a nyugalmat sugározza felém, mint annyi társa, ha már benne vagyok? Már csak két nap és indulunk. Jó lenne már ott lenni...

Csend van, néma sötétség. Fekszem a bivakban, koromsötét minden, csak társaim egyenletes szuszogását halom. Néha, egy-egy távoli vízcsepp hangja csendül. Végigpereg előttem a tegnapi nap: Pestről indultunk még kedd este. Esett az eső, szomorú volt a város. Másnap délre értünk Tarvisio fölé, a Sella Nevea hágóba. 16-kor a barlang bejáratánál voltunk. 4 órás túra a bivakig, a Magyar-barlangon keresztül, majd táborhelyünket-hálólhelyünket építettük. És most „reggel” van. Koromsötét. Már harmadszor tapogattam körbe mindent: nincs meg a lámpám. Mikor ébrednek fel a többiek?

Megmozdultak. Vége a reggeli folytogató mozdulatlanlanságnak. 10 órát aludtunk. Egy gyors reggeli után akartunk indulni, de valami közbejött... Körös körül gyertyák égtek, a huzat feszesre dagasztotta a bivakunk főlíáját. Megpróbáltam lecsavarni a gázfőző rózsáját, de figyelmen kívül hagytam a lángot. Hatalmas tűzgömbbé vált a gázfőző. Nagy sokára sikerült eloltani, még jó, hogy fel nem robbantunk. Rocky elment, hogy érdeklődjön mi a mai program: egy 140-es aknákat kell kiserelnünk. Hurrá! 14 óra lett, mire elindultunk X-ponti bivakunkból. Hosszú, viszonylag lapos, egyenes járatokban haladtunk célunk felé; melyeket hatalmas aknák, kürtők szelik keresztül. Végre megérkeztünk. Valahol bekapcsolták a szélgépet: sisak alatt is lobog a hajunk. Leküldtünk egy követ, sokáig, nagyon sokáig esett.

-Mi lennie, ha én fenn maradnék, ti meg kiserelnétek, majd cipelem a bag-et hazáig: – vetette fel Rocky.

-Ném-Ném! – Tiltakoztunk hevesen – te is jössz le.

Szegedi Karszt- és Barlangkutató Egyesület